

Høgskolen i Molde
Vitenskapelig høgskole i logistikk

Handlingsplan for studenter med nedsatt funksjonsevne 2014 - 2017

Denne handlingsplanen er en videreføring av Handlingsplan for studenter med nedsatt funksjonsevne 2010 – 2013.

DEL 1

KAPITTEL 1. INNLEDNING

Det er et uttalt mål at studenter med funksjonsnedsettelse skal ha rett og mulighet til høyere utdanning på lik linje med andre studenter. For at tilbudene skal bli likeverdige vil dette stille krav til utforming av studie – og læringsmiljøet.

St. meld. Nr. 8 (1998 -99) Om handlingsplan for funksjonshemmede 1998 – 2001, påla all høyere utdanning å utarbeide handlingsplaner som ivaretar studenter med funksjonsnedsettelser.

FNs standardregler for like muligheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne utgjør en politisk forpliktelse for statene og har til formål å sikre mennesker med nedsatt funksjonsevne de samme rettigheter og plikter som andre borgere.

I EU er det vedtatt en rekke regler som stiller krav om tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne (definert i kap.3). Det foreligger bl.a. direktiver om offentlige anskaffelser der hensynet til tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne er styrket.

I NOU 2001:22 Fra bruker til borger foreslås det tiltak for å skape full tilgjengelighet til transport, byggverk, uteområder, og informasjons- og kommunikasjonsteknologien. NOU 2001:22 er fulgt opp med bla. St. meld nr. 40 (2002-2003) Nedbygging av funksjonshemmende barrierer. Kap 5.2 omhandler universitet og høyskoler. Kravet om lokale handlingsplaner ble opprettholdt. Krav og forventninger til handlingsplaner blir tydeliggjort gjennom departementets årlige tildelingsbrev og etatsstyring ved utdanningsinstitusjonene.

Regjeringen vedtok i 2004 en handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne, planen gikk fram til 2009.

I 2005 kom en ny NOU, NOU 2005:8 Likeverdighet og tilgjengelighet. Universell utforming kommer inn som begrep og satsningsområde. Universell utforming betyr at

produkter, omgivelser, programmer, tjenester og byggverk og skal utformes slik at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig.

Målet med universell utforming er god tilgjengelighet på alle områder. Alle skal ha samme muligheter til personlig utvikling, samfunnsdeltakelse og livsutfoldelse.

Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) trådte i kraft fra 1. januar 2009. Lovens formål er å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Loven skal bidra til nedbygging av samfunnsskapt funksjonshemmende barrierer og hindre at nye skapes. Link: <http://www.lovdatab.no/all/tl-20080620-042-0.html#9>

I Lov om universiteter og høyskoler § 4-3 finner vi følgende bestemmelser: Link: <http://www.lovdatab.no/all/nl-20050401-015.html>

(2) Styret har ansvar for at læringsmiljøet på institusjonen, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet, er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. I utformingen av det fysiske arbeidsmiljøet skal det, så langt det er mulig og rimelig, sørges for

- a) at lokaler, adkomstveier, trapper mv. er dimensjonert og innredet for den virksomhet som drives.*
- b) at lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklime og luftkvalitet.*
- c) at lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige.*
- d) at lokalene er innredet slik at uheldige fysiske belastninger for studentene unngås.*
- e) at virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges.*
- f) at tekniske innretninger og utstyr er forsynt med verneinnretninger og blir vedlikeholdt slik at studentene er vernet mot skader på liv og helse.*
- g) at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved institusjonen.*
- h) at læringsmiljøet er innrettet for studenter av begge kjønn.*
- i) at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.*

Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om krav til læringsmiljøet.

(5) Institusjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium.

Høgskolen i Molde vedtok i desember -99 Handlingsplan for funksjonshemmede studenter.

Ved høgskolen i Molde ble det 31.01.03 opprettet et læringsmiljøutvalg (LMU) i henhold til § 44 i Lov om universiteter og høgskoler. Råd for funksjonshemma studentar ved Høgskolen i Molde ble i styresak 24/04 lagt ned og oppgavene ble lagt til LMU.

Den planen ble fulgt opp av Handlingsplan for funksjonshemma studenter 2003 – 2005, som ble vedtatt i Høgskolestyret sak 64/04. Planen har vært revidert hvert tredje år og planen som nå foreligger er videreføring av planen fra 2010-2013.

Link til Miljøverndepartementet sine sider om universell utforming:

<http://www.universell-utforming.miljo.no/>

Link til aktuelle rapporter og utredninger som berører temaet tilgjengelighet til høyere utdanning og universell utforming.

<http://www.universell.no/om-universell/hoeringer-og-uttalelser/>

KAPITTEL 2. BEGREPER

Med nedsatt funksjonsevne menes tap av, eller skade på, en kroppsdel eller i en av kroppens funksjoner. Dette kan for eksempel dreie seg om nedsatt bevegelses-, syns- eller hørselsfunksjon, nedsatt kognitiv funksjon eller andre funksjonsnedsettelse som allergi, hjerte- og lungesykdommer. Synonymt med nedsatt funksjonsevne brukes redusert funksjonsevne og funksjonsnedsettelse.

Det er ingen selvfølge at personer med nedsatt funksjonsevne får en funksjonshemming. Funksjonshemming oppstår når det foreligger et gap mellom individets forutsetninger og omgivelsenes utforming eller krav til funksjon.

Med "universell utforming" menes: utforming av produkter, omgivelser, programmer og tjenester på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og en spesiell utforming. "Universell utforming" skal ikke utelukke hjelpemidler for bestemte grupper av mennesker med nedsatt funksjonsevne når det er behov for det.

Universell utforming er et dynamisk begrep som tas i bruk på stadig flere områder. I høyere utdanning bruker vi begrepet innen mange felt, for eksempel når det gjelder

- utforming av bygninger og uteområder
- planlegging av informasjons- og kommunikasjonsteknologi slik at verktøyene kan komme alle studenter til gode
- planlegging av studieprogram med tanke på mangfoldet i studentmassen
- nye metoder for undervisning og læring som gir økt studiekvalitet for alle

Målet er et universelt utformet læringsmiljø som inkluderer alle studenter i ordinære løsninger. Dette krever at man planlegger og utformer utdanning med tanke på mangfoldet i studentmassen. Det gjelder også å planlegge læringsmiljøet med tanke på studenter med nedsatt funksjonsevne, slik at behovet for spesielle løsninger blir så lite som mulig.

KAPITTEL 3. HØGSKOLENS OVERORDNEDE PRINSIPPER OG HOVEDMÅL

Høgskolens strategiplan sier at HiMolde skal utforme lærings- og arbeidsmiljø etter prinsipper for universell utforming.

3.1 HØGSKOLENS ANSVARSOMRÅDE

Det fysiske læringsmiljøet skal utformes i tråd med § 4-3 i Universitets- og høgskoleloven. Her blir det presisert at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger skal være utformet slik at alle kan studere ved institusjonen. Videre er det stilt krav til at læringsmiljøet skal være utformet etter prinsippene om universell utforming.

Studenter med funksjonsnedsettelse er ikke en ensartet gruppe, den enkelte student har spesifikke behov. Til ein viss grad kan høgskolen legge forholdene til rette for grupper av studenter, men det vil være behov for noe individuell tilrettelegging.

Tilgjengeligheten til våre studie- og velferdstilbud er ikke bare et spørsmål om fysisk tilrettelegging og bygningsmessige forhold. Det er også et spørsmål om holdninger, verdier, prioriteringer, likestilling og menneskeverd. Det er viktig med bevisstgjøring for alle ved høgskolen om et felles løft som gir lik mulighet til utdanning for alle.

Innholdet i handlingsplanen skal være godt forankret i institusjonens plan- og budsjett arbeid.

DEL 2

HANDLINGSPLANENS TILTAK 2014 – 2017

1. Inkluderende læringsmiljø – Tilrettelegging og tilgjengelighet for studenter med nedsatt funksjonsevne

Mål: Forankre høgskolens ansvar for, og oppgaver i forbindelse med tilrettelegging, tilgjengelighet og inkludering i en studentmasse med stort mangfold.

Tiltak 1: Kartlegge eventuelle gap mellom behov for tilrettelegging og høgskolens nåværende tjenestetilbud. Evaluere koordineringsrollen som har fungert på høgskolen siden 2011.

Ansvar: Studiesjefen

Tidsplan: 2014

Tiltak 2: Iverksette nødvendige tiltak for å dekke behov for tilrettelegging i studieløpet

Ansvar: Studiesjefen

Tidsplan: 1.1.2015

2. Fysiske forhold/tilrettelegging

Mål: Bygg, uteareal og lokaler skal oppgraderes i forhold til universell utforming slik at studenter med nedsatt funksjonsevne har hensiktsmessig tilgang og funksjonalitet på lik linje med øvrige studenter

Tiltak 1: Kartlegge tilgjengelighet ved campus, bygg og uteareal som brukes av studenter.

Ansvar: Statsbygg

Tidsplan: 2014

Tiltak 2: Iverksette nødvendige tiltak som kommer frem av kartleggingen

Ansvar: Statsbygg

Tidsplan: 2014-2015

Tiltak 3: Prinsipper om universell utforming legges til grunn i planlegging av nye campusløsninger ved HiM.

Ansvar: Statsbygg,

Tidsplan: Kontinuerlig

3. Rekruttering og informasjon

Mål: Gi lett tilgjengelig informasjon slik at alle studenter kan vurdere Molde som studiested.

Tiltak 1: Opplysninger om tilgjengelighet/universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne skal komme fram i vårt informasjonsmateriell.

Ansvar: Informasjonssjef

Tidsplan: Årlig revisjon

4. Opptak og mottak

Mål: HiM skal ha gode rutiner som sikrer at behov for tilrettelegging blir iverksatt så raskt som mulig. Rutinene skal innbefatte formidling av informasjon og fordeling av ansvar for den tilrettelegging som skal gjøres for studenter med nedsatt funksjonsevne.

Tiltak 1: Evaluere nåværende rutiner for opptak og informasjon til studenter med tilretteleggingsbehov og presentere forslag til forbedring av praksis.

Ansvar: Opptaksleder, tilretteleggingskoordinator, LMU

Tidsplan: 2014

Tiltak 2: Søkere med behov for tilrettelegging i studieløpet bør søke tidlig opptak 1.mars, gjerne i samarbeid med NAV.

Ansvar: Studiesjef, tilretteleggingskoordinator,

Tidsplan: 2014

5. Pedagogisk tilgjengelighet, samt hjelpemidler

Mål: Studenter med nedsatt funksjonsevne skal ha samme mulighet for å lære (teori og praksis) som andre studenter.

Tiltak 1: Gjennomgang av høgskolens undervisningsfasiliteter, utstyr og nettbaserte verktøy med prioritert liste over nødvendige tiltak.

Ansvar: Studiesjef og avdelingene

Tidsplan: 2014

Tiltak 2: Opplæring av ansatte som jobber med studier og undervisning med fokus på universell utforming og tilrettelegging av studier og læringsmiljø.

Ansvar: Studiesjef og avdelingene

Tidsplan: 2014

Tiltak 3: Kurs i studieteknikk for studenter med lese- og skrivevansker

Ansvar: Studiesjef og avdelingene

Tidsplan: 2014

6. Tilrettelegging under eksamen

- Mål:** Studenter med nedsatt funksjonsevne skal ha samme mulighet for å avlegge eksamen (teori og praksis) som andre studenter.
- Tiltak 1:** Tydeliggjøre rutiner for tilrettelegging av studier og eksamen for å skape forutsigbarhet for både studenter og ansatte.
- Ansvar:** Eksamensteamet, tilretteleggingskoordinator
- Tidsplan:** Kontinuerlig
-
- Tiltak 2:** Alternative vurderingsformer for studenter som ikke kan gjennomføre eksamen med ordinær vurderingsform
- Ansvar:** Studiesjef, avdelingene, eksamensteamet, tilretteleggingskoordinator
- Tidsplan:** 2015

OPPFØLGING OG EVALUERING

Handlingsplanen bør drøftes og vurderes i forhold til de behov studentene ved HiMolde til en hver tid melder. Det bør være dialog med SiMolde for å sikre at velferdstilbudene er tilgjengelig for studenter med funksjonsnedsettelse.

Handlingsplanen vedtas av Høgskolestyret og skal følges opp jevnlig. Alle enheter ved høgskolen skal gjøre seg kjent med og følge opp tiltak i handlingsplanen. LMU skal årlig foreta en systematisk gjennomgang av handlingsplanen og kommentere den i årsrapporten til styre. Handlingsplanen revideres ved behov og minst hvert fjerde år.